

Stockholm 2017-02-24

Miljö-och energidepartementet
103 33 Stockholm

Samråd om förslag till nytt förnybartdirektiv och nya bestämmelser på elområdet

(dnr M2017/00114/Ee) (dnr M2017/00106/Ee)

Branschföreningen Oberoende Elhandlare (OE) har deltagit i regeringskansliets samråd om kommissionens förslag till nytt förnybartdirektiv och nya bestämmelser på elområdet den 10 februari 2017. OE har även beretts möjligheten att skriftligen lämna sin sina synpunkter på de frågor som diskuterades på samrådet. Vi redovisar därför i det följande vår uppfattning om nya bestämmelser på elområdet och på förslaget till nytt förnybarhetsdirektiv.

1. Nya bestämmelser på elområdet

Då det gäller förslaget till **ny marknadsdesign** anser Oberoende Elhandlare att det är bra med ett tydligt ställningstagande för en "Energy only marknad" och att villkoren för kapacitetsmarknader görs restriktiva.

Vi anser att en nordisk modell med systempris är ett utmärkt sätt att designa elmarknaden. Börsområdet blir tack vare upplägget med systempris stort och får en väl fungerande prissättning och minskar marknadskoncentrationen.

Vi känner dock en oro för en mer långtgående detaljreglering av elhandlare. Det hämmar konkurrensen och möjligheten att utveckla både elavtal och nya affärsmodeller. EU regleringen måste ta hänsyn till att Sverige har en väl utvecklad elmarknad där kunderna sedan lång tid är aktiva. Specifika skyddsregler och detaljreglering av infon på fakturan är därför inte nödvändiga för att stärka kunden i Sverige, utan istället hämmande.

OE menar vidare att efterfrågefleksibilitet är en prioriterad fråga och det är viktigt att den skapas genom marknadslösningar. Det undantag som effektreserven innebär är bra eftersom den är kostnadseffektiv och om den breddas till att bli nordiskt är den ett bra sätt att hantera efterfrågefleksibiliteten de närmaste åren.

Vi anser också att regelverket för aggregatorer måste utvecklas så det anpassas till det nordiska systemet med balansansvariga aktörer.

OE ser positivt på ett ökat regionalt samarbete för TSO:er och är därför försiktigt positiva till EU:s förslag om regionala driftcentraler.

Möjlighet till regional utveckling inom Energiunionen

OE vill understryka vikten av att det finns möjligheter till regional utveckling inom Energiunionen. Olikheterna mellan olika delar av den europeiska energimarknaden är påtagliga och detta gäller inte minst i vilken grad man har utvecklat en fungerande slutkundsmarknad för elanvändare. På längre sikt ser vi den nordeuropeiska elmarknaden som en naturlig region och marknad, men som ett första steg menar vi att utvecklingen av den gemensamma nordiska slutkundsmarknaden bör prioriteras.

2. Nytt förnybarhetsdirektiv

När det gäller förslaget till ett **nytt förnybarhetsdirektiv** ser vi det som positivt att man formulerar ett bindande mål på EU-nivå, men känner en viss osäkerhet då det gäller styrmedelen för att uppnå målen.

Stödsystemen inom EU bör samordnas och harmoniseras

OE anser att det är angeläget att stödsystemen inom EU samordnas och harmoniseras.

Denna fråga är också starkt kopplad till EU:s långsiktiga ramverk för klimat och energipolitiken. Så vitt OE vet kommer inom detta ramverk även målen för förnybart att fördelas och bestämmas på ländernivå. Detta kommer sannolikt att medföra fortsatta krav på styrmedel för att uppnå dessa mål i Sverige. OE menar som vi tidigare framfört att elcertifikatsystemet är ett avsevärt mer effektivt system för att stödja investeringar i förnybar energiproduktion än olika former av "feed in" system av det slag som finns i Tyskland. Vi menar att elcertifikatsystemet med fördel kunde vara en förebild för stödsystem i andra europeiska länder. På längre sikt måste väl frågan om att harmonisera styrmedlen inom EU att aktualiseras.

Vi menar att det är angeläget att underlätta samverkan mellan olika länder för att uppnå förnybartmålen inom EU. Det aktualiserar frågan om vilka samarbetsmekanismer som kan användas för att genomföra investeringar som krävs för att uppnå EU:s mål, där det är mest lönsamt. Om målen inom de enskilda länderna knyts till energianvändning och inte till energiproduktion inom respektive land så kan finansiella instrument i form av ursprungsgarantier användas för att styra investeringarna på ett rationellt sätt. Vi är positiva till regionala lösningar och ser därför att det vore bra att som ett första steg utvidga elcertifikatsystemet till Norden.

GOs

För att elanvändarna ska kunna styra sin el med hänsyn till vilka effekter den har på miljön är det angeläget att all förnyelsebar elproduktion kan få ursprungsgarantier, oavsett om investeringarna fått stöd eller ej. (t.ex. genom elcertifikatsystemet). Detta gäller enligt förslaget till nytt direktiv, men med den förändringen att intäkterna från ursprungsgarantier för sådan produktion, som fått stöd, ska tillfalla staten för att finansiera subventionerna. Dessa ursprungsgarantier ska enligt förslaget auktioneras ut på marknaden. Vi är tveksamma till att detta kan göras på ett marknadsanpassat och effektivt sätt och förordar att intäkterna från ursprungsgarantierna istället tillfaller producenterna som de gör på den nordiska marknaden idag. Det säkerställer att det blir en marknadslösning. En auktion skulle troligtvis missgynna mindre aktörer och utgöra ett nytt inträdeshinder.

Vi menar vidare att det är viktigt för att få en fungerande nordisk och europeisk elmarknad att ursprungsgarantierna utformas enligt EU:s standard (Guaranties of Origin - GO:s).

När det gäller beräkningen av ursprunget för den el som inte säljs med ursprungsgarantier anser OE att det ska vara sammansättning på den el som bjuds in på Nord Pool (exkl. de volymer som handlats med ursprungsmärkning på den finansiella marknaden) som används. Detta kräver att en rapportering till en myndighet som årligen fastställer den omärkta elens ursprungsmärkning. OE anser att det nya regelverk som Ei tagit fram är bra då Ei årligen tar fram den omärkta elen sammansättning på nordisk basis. Ei:s regelverk har dock en brist när det är utformat så att elbolagen endast behöver redovisa sammansättningen av företagets totala el och inte den el som kunden köper. Föreskrifterna bör också innehålla regler om att information om ursprungsmärkningen måste finnas med på varje faktura, d.v.s. både för den el som säljs med ursprungsgarantier elen och för den el som säljs utan några garantier (residualen).

Kundernas ställning på elmarknaden

OE är positiv till att förslaget innehåller regler för att stärka konsumentens ställning på elmarknaden och ge konsumenten rätt att på rimliga villkor få använda egen förnybar elproduktion samt att sälja överskottsel utan att betraktas som en elleverantör under förutsättning att produktionen inte överstiger vissa gränsvärden, 10 MWh/år för hushåll och 500 MWh/år för juridiska personer. Vi förordar att gränsvärdena ska gälla per anläggning i stället för juridisk person.

Energy Communities

OE ställer sig något tveksam till behovet av Energy Communities på den nordiska marknaden och uppfattar att de i vissa fall kan överensstämja med aggregatorer.

Vi anser därför att måste utvecklas så det anpassas till det nordiska systemet med balansansvariga aktörer.

För Oberoende Elhandlare

Johan Öhnell

Bo Lindörn